

TISKOVÁ ZPRÁVA

Hrad Bečov, okr. Karlovy Vary vydal další ze svých tajemství

Společná tisková zpráva

Bečov nad Teplou, 25. 9. 2012

Během realizace společného projektu správy SHZ Bečov a specializované firmy STRIX Chomutov a.s. došlo k nečekanému objevu.

Hrad Bečov se díky svému založení na exponovaném skalním výběžku nad ohybem řeky Teplá stal jedním z modelových památkových objektů, na kterém byly v pilotním projektu NEMOTON podporovaném Ministerstvem průmyslu ČR aplikovány analýzy a revize sklaních masivů, včetně historických kamenných zdí. Konkrétním cílem projektu "Výzkum a Vývoj - vytvoření systematizace a finanční optimalizace sanačních opatření pro zemní sesuvy" je systematizovat odborné poznatky získané na základě dlouholeté praxe a odborných znalostí spolupříjemců do integrované databáze obsluhované softwarem. Tento software poskytne zdarma různým skupinám uživatelů relevantní informace k dané problematice. Snahou je vytvoření ideální metodiky pro projektování a následné provádění sanace, a to na základě provázání geologicko-geotechnických charakteristik s přednostmi i nedostatky jednotlivých sanačních metod.

Během prováděných expertních prací byly geology Ing. Kateřinou Hládkovou a Pavlem Lidmilou ze společnosti ARCADIS spolupracující s firmou STRIX, v objektu středověkého hradu na provizorním úložišti kamene zřejmě objeveny zapomenuté zbytky věhlasné mineralogické a paleontologické sbírky Beaufort - Spontinů. Tato sbírka je mimo jiné dokumentována materiály vzniklými těsně po II. světové válce, v době kdy správu bečovského památkového areálu přebíral stát. V této době došlo k vytvoření soupisů dokumentujících stav areálu v roce 1946 (záznam z jednání Národního kulturní komise) a seznam předmětů odvezených na jiné objekty (Soupis odvezeného mobiliáře). V obou těchto dokumentech je zmíněna existence sbírky minerálů, v jednom z nich se specifikací, že se jedná o minerály krušnohorské. V průběhu vyčišťování mobiliáře došlo pravděpodobně k rozdělení sbírky, jejíž část byla odvezena, část poté ponechána v provizorním depotu na Bečově. Že je možné nález z letošního roku ztotožnit se sbírkou rodiny Beaufort-Sponitů dokazuje především původ nalezených exemplářů. Ty pocházejí především z okolních mineralogických lokalit (křemen, rudní minerály). Paleontologické vzorky poté reprezentují například tercierní sedimenty Sokolovské pánve či vzorky zeolitů z Mariánské skály v Ústí nad Labem.

Důvody zapomenutí a rozchvácení mineralogické sbírky mají své příčiny v poválečném uspořádání majetkovým poměrů v areálu hradu a zámku Bečov. Po druhé světové válce byl areál na základě tzv. dekretů prezidenta republiky odebrán bývalým majitelům a předán do majetku státu. Na základě vyhodnocení Národní kulturní komise však nakonec nebyl bečovský památkový areál pravděpodobně z geopolitických důvodů vybrán do souboru hradů a zámků určených ke zpřístupnění veřejnosti. Mezi lety 1945 až 1975 pak sloužily jednotlivé části areálu a vybavení různým společenským institucím, mezi jinými i Národní kulturní komisi, Jáchymovským dolům n. p., Státním lesům n. p., Státní památkové správě, Památníku národního písemnictví, Základní škole v Bečově nad Teplou, Veřejné bezpečnosti, odboru ONV Karlovy Vary, MNV v Bečově nad Teplou a dalším. Od roku 1969 byl areál převeden do péče Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Plzni (dnešní Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti).

Zpravidla hodnotný movitý majetek se v tomto období komisionálně vyčleňoval a odvážel do tzv. sběren. Předměty pak sloužily k budování tematických památkových či muzejních expozic na jiných památkových objektech, či v muzeích a galeriích.

Další původně sbírkové či vybavovací předměty byly v průběhu desetiletí vyřazeny z evidence pro dožití, či rozpad materiálu, jiné padly za oběť realizaci státní akce „vytřídování“, u některých předmětů nebyla rozpoznána jejich skutečná hodnota a dostaly se zcela mimo jakoukoli evidenci.

Z rozsáhlého fondu mobilií zůstala proto na Bečově pouze relativně malá část. Pečlivou a časově náročnou prací odborníků se v devadesátých letech 20. století podařilo dohledat několik stovek předmětů odvezených z Bečova, které se nacházely v majetku mnoha jiných kulturních institucí. Díky pochopení některých představitelů těchto zařízení se většina z dohledaných předmětů vrátila po několika desetiletích zpět na zámek Bečov. Tento projekt opětovného scelování původního vybavení opět ožívá a cílem je pokusit se dohledat i další předměty, včetně proslulé mineralogické a numismatické sbírky.

Význam kvality nezvěstné sbírky minerálů podtrhují nejen dostupné kusé písemné zprávy, ale také fakt, že zájem o přírodovědné obory vévody Beaufort-Spontina prakticky realizoval mimo jiné ve spolupráci se svým tchánem Sylva-Taruccou zřízením Bečovského alpinia, ve své době přezdívaného „druhé Průhonice“.

Po objevu a základní identifikaci hornin byly všechny kameny zaevidovány správcem sbírek J. Rozinkem a uloženy do depozitáře SHZ Bečov, kde bude celé torzo sbírky odborně vyčištěno a dále určeno. V budoucnu bude mít správa SHZ Bečov snahu zjistit více informací k unikátní geologické sbírce vévody Beaufort - Spontina, popř. dohledat její stopu a v ideálním případě pak, po dokončení památkové a stavební obnovy hradu (po roce 2015), využít vše k expozičním účelům v nově připravované edukativní a interaktivní prohlídkové trase.

Kontakty a bližší informace:

Tomáš Wizovský, kastelán

kastelan@zamek-becov.cz, mob. 606 666 423

Dušan Dufka, Předseda představenstva společnosti STRIX

dufka@strixchomutov.cz, mob. 602 473 239

Pavel Lidmila, ARCADIS

lidmila@arcadisgt.cz, mob. 602 342 431

